

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt. 50 kr.
Községeknek és néptanítóknak egész évre 4 frt.

Bérmertlen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

A nyílt-térben minden garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Hetnap, főtekintettel e megye szellemi és anyagi érdekeire.

Hirdetési díj:

Minden egyes szó után
100 szóig 2 kr.
Azonfelül 50 „ 1 1/2 „
„ 50 „ 1 „

Kiemelt, diszkrét s körzettel ellátott hirdeményekért természet szerint, minden centiméter után 3 kr. számitatik.

Hirdetések a „Zemplén” nyomdájában vétetnek föl, s vidékről is oda intézendők.

Tanúgy.

(Figyelmeztetés a t. szüléknek.)

Atalában tudva levő dolog az, hogy hazánkban most a kísérletek százféle csapó időszakait éljük ép úgy állami szervezetünkben, mint egyébben, jelül, hogy megállapodásra még sem itt, sem ott nem vergődhattunk. Kiki a legjobbat akarja minden helyen; épen azért, ha sorsa úgy hozza magával, ront és épít hiven, hogy eltalálja azt az utat, melyen legjobb sándéka szerint, a legnemesbet eredményeztetheti.

Tanúgyunk, az oktatási rendszer sincs megszilárdulva; hogy menyinyi változtatgatáson megy és ment ez át rövid idő alatt; tudják azok, kik figyelmekre méltaták ebbeli országos mozgalmainkat.

Minden felől sok jó tervvel és tanácsal álltak és lépnek elő még olyanok is, kiknek efeléle jogot, igazolást sem a múlt, sem a jelen tánt még nem is adhatának.

Ez érdeklődés azonban csak azt mutatja, hogy még nincs megleve Archimedes pontja, melyen fölépülve tanrendszerünk, szükségtelemné válnék annak gyakori forgatgatása.

A jelen iskolai rendszernek is annyi az újabb és legújabb kiegészítő része, hogy nem tudjuk, valjon lesz-e az összesből egy kerek egész; vagy ezt is majd rövid idő alatt félredobja egy újabb tervező hatalom, mint a lángszellemű Eötvösét elveté a szerint, a mint inkább tervezni, mint türelmesen észlelni és munkálni lesz kedve.

Mi várva és figyelve tesszük azt, mit a legújabb iskolai rendszer elénk szab; nem tartjuk

szilárdnak e legújabbat sem; de azt véljük, hogy meghozhatja ez is édes gyümölcsseit, ha követelményeinek mind a tanodán belül, mind azon kívül a lehetőleg megfelelni törekszünk. A tanoda magában sehol, tehát nálunk sem felelhet meg a kellő várakozásnak, még a legjobb rendszer mellett sem; szükséges tehát, hogy gyamoltsa mőkődésében a család, a szülék jóakaró részvéte.

Erre czéloz fennálló rendszerünk azon pontja, mely meghagyja, hogy az iskolai évet három időszakra különítsük, s minden időszakban értesítsük a tanulók szüleit azon eredményről, melyet szorgalma által minden egyes tanuló felmutat. A hazai tanintézetek teljesítik és teljesíték ebbeli tisztóket; mi is megfeleltünk e kötelemünknek „Értesítő”-vel látván el minden tanouczunkat; de mit kelle tapasztalnunk, midőn a második időszakra ismét összegyűltek? azt, hogy nem minden szülő tette meg, mit tőle a tanoda és önvére szerencséje oly követelőleg és jogosan megvárhat. Sok tanuló látamozatlanul vagy tán maga által látamozva hozta vissza Értesítőjét. Ez bármiként legyen is, azt gyanitja, hogy sok szülő vagy nem vette számon fia sáfarkodását, vagy fontos dolognak nem tartotta az alájegyzést, s így szülei gyöngéd szeretetével, nem törekedett gyermekének lelkére kötni, hogy az ál szemérem nem orvosol a szerencsétlenségben, hanem mint a hanyagság árt, tehát mindkettőtől ovakodni kell. A felmerült s előfordulható bajt orvoslandó, jónak látjuk a t. szülék figyelmét felhíni arra, hogy máskor tanulók fiaik Értesítőjét vagy maguk, vagy helyetteseik látamozzák, s hol szükséges, kellő figyelemzetéseiket azokkal közöljék; a feddés vagy

latra, hogy majd midőn végsőt készül dobani, nem lesz kinek azt mondani: ime nézz széjjel; a mit látsz az mind a tied! Apád megbecsülte azt; te is becsüld meg. A jó ur szíve úgy elszorult; az a pár könyecsepp oly sokat csalt maga után... Ezután megkeményíté szívet, kitörölte szeméből a könyecseppket, s így dörmögött magában: egy hét alatt megnősülök. Az almásszürke, mintha kitálta volna gazdája gondolatját — vigan nyert fel.

Most már csak azon gondolat foglalkoztatta Bálint urat: hogy hol talál magának egy fiatal feleséget. Sára asszonynyal már szakított, tudtul adta annak szándékát, most már erősen feltette magában, hogy „ur” lesz a házban. Hanem amit tőle előbb hallottunk, volt biz abban egy kis fillentés is; mert nem nézett még ő ki magának semmiféle fiatal nőszemélyt, ezt csak Sára asszony előtt mondotta, hogy attól végre valahára megszabaduljon.

A báránnyfelhős eg nyugaton lassankint bibor színt öltött; a letűnt nap felszökő sugarai, mint egy szív végdobbanása, még ott égtek az égboltozaton, azután mindinkább elhalványultak, s nemsokára feltűnt a rezgőfényű esthajnal csillag, mintegy örülni látszván annak, hogy ama láthatatlan világ uralkodójának letűntével most ő az egyedüli uralkodó. A sikságra alászállott az alkony. — Bálint ur a jövő fölötti nehéz gondokban elmélyedve lovagolt hazafelé.

II.

A taplófalvi pusztáról négy pej által ragadott könnyű szekér robogott ki. Elöl fehér sujtásos kék dalmányu kocsis kormányozta a tűzvéru csikókat, hátul a Bálint ur ünnepélyes alakja emelkedett ki a szekérből, melyet egy lányival magmagasabbnak mutatott a válogatott kocsagtollal földiszitett magyar kalap. — Az öreg ur nagy do-

dicséret legtöbbször nem szokott eredménytelenül elhangzani, ha olyan ajkáról jő, melyek jóakaratótól meglehet győződve ifju és gyermek

Tegyék ezt a t. szülék azért is, mert kötelességökké teszi a honszeretet s üdve magzataiknak, kiket kötelességérzethez szoktatni azt tartjuk, nem baj, de édes tudat már azért is; mert Isten lelke lakozik az irás szerint is azokban, kik tiszteletteljes szeretettel viseltetnek a gyermekek iránt. Ugy hiszszük, hogy azok, kik kötelemeikre, intik gyermekeiket nem csak táplálják, de szeretik is azokat. E könnyű és szép tiszteletjesítésére azon nemes czélból is bátorkodom figyelmeztetni a t. érdekelteket, melyet a serdülő nemzedék helyes nevelése és sikerre vezethető oktatása által elakarunk érni, czélunk nem más levén, mint egy oly nagy szerü töke-alapot rakni le a hazának, melynek kamatait, nem mi, de a jövő, a mindinkább fejlődező társadalom fogja majd aratni.

S.-a; Ujhely, 1877. márcz. 15-én.

KOVÁCS JÁNOS,
gimm. igazgató.

A cseléd és gazda közötti viszony szabályozása tárgyában az 1876. XIII. t. cz. 121-ik szakasza értelmében készített szabályrendelet.

1. §. Minden cseléd, ki szolgálatát egyik községből a másikba teszi át, el- és beköltözését az illető községi előjáróságoknak bejelenteni 1 frttal 10 forintig terjedhető pénz-

logra adta fejét: elindult feleséget keresni. A szekér s lovak által vert porfelleg és távolság miatt csakhamar elhomályosodott a tanya képe; de a jó ur fülében még mindig csegett a Sára asszony gunyos szerencse kívánata. Sokáig elgondolkozott a múlt és jövő felett, míg lassan szelid álom szállott szemére, s térdét passirozó fejbizcentésekkel tölté idejét, teljes meglegedésükre a reá szemközti jövő utasoknak, kik köszöntésnek vett bolintgatásait szívélyesen viszonzták. Az öreg Péter (ez volt a kocsis becsületes neve) tudván azt, hogy Pest jó messze van a taplófalvi tanyától — a mint ura szundikálását észrevette, rövidebbre vonta a gyeplő szarát, nehogy büszkeségét, a négy pejt valamiképen megviselje a hosszú ut. — Nem volt még akkor vaspálya, de még döcögős országut sem... a nagyurak is ugyancsak patriarchalis módon utaztak ám. — Az olyan könnyű szekér, mint a Bálint uré — jól megis rázta az ember esontjait; de azért Bálint urnak nem „nyilalt” az oldalába, még jó hosszut is tudott azon szunnyadni, már t. i. a szekéren. Tehát a jó ur Pestre indult. — Előzzük meg.

Az X. városrész egyik mellékutczájában ódon szerü tekintélyesebb ház emelkedett. — A szélső ablakban egy szőke angyal-fő jelent meg olykor, olykor, tekintetével figyelmesen kísérve a járókelőket, A gyakori kitekintés, s egy bizonyos irányban való feszült figyelem — arról győzhette meg az embert, hogy a szőke gyermek valakit türelmetlenül várt. Ez alatt az utcáról csöngetés hallatszott. A lányka megrezzenve nézett a kapu felé. — Bohóság! hisz az, kit ő várt, nem szokott hozzájok jönni. A csöngetésre kevés vártatva előtipegett egy öreg anyóka, s miután a csendháborító kilétéről nehéz hallása miatt csak jó sokára szerezhetett biztos tudomást — kinyitotta a massiv kapu egyik szárnyát, — melyen szokott egykedvűséggel — mint ki mindenütt találja magát — belépett a levélhordó.

TÁRCZA.

Szerelem áldozatai.

[Tíz arany pályadíjt nyert]

Beszély.

Irtá: **Farkas Bertalan.**

Mindez pedig történt egy nyári nap déleesti órájában.

Bálint ur sokáig elgondolkozott azon, hogy miként lehetett neki ezzei a Sára asszonynyal harmincz hosszú év leforgásán keresztül egy fedél alatt maradni? Hanem a mit az előbb tőle hallottunk, az nem volt csak pusztá ijesztés; már darab idő óta gondolkozott a megnősülésen; nagyon bántotta, hogy a nemes taplófalvi Csillagosy nemzetség örökös nélkül talál kihalni.

Bálint ur merengve tekintett szét a sikságon. A meddig elláthatott minden az övé volt. Az arany kalászbán uszó rónaság; a távolban fehérülő tehéncsorda, melytől a kolompzugás küllönös harmoniáját időközönként hozta a pusztai szellő; a buja füben legelésző ménes. (még akkor nem volt szabályozva a Tisza, nem volt ritkaság a kövér legelő), három csikósbojtár által kellő fegyelemben tartva, míg az öreg számadó, az égnek meredő kutágas aljába helyezett fehérszörű bundájából emelt elnöki székről osztogatá parancsát. — Mindezt úgy elnézte s mikor már sokáig nézte: akkor azt vette észre, hogy tíz lépésre sem lát; nem láthatott attól az egypár könyecseppől, mely az ehez szokatlan szemébe önkénytelenül iopódzott. — E pár könyecsepp szívéből jött, a mely szív elszorult azon gondo-

biróság vagy megfelelő fogság büntetés terhe alatt köteles.

2. §. A községi előjáróság a községben és a községhez tartozó tanyák és pusztákon szolgálatban lévő cselédekről nyilvántartási jegyzéket vezet és a cseléd beköltözéséről, annak előbbi illetékes községi előjáróságát esetről esetre értesíteni tartozik.

3. §. Minden kóborló cseléd, ki érvényes elbocsájtó levéllel, vagy rendes cseléd-könyvvel nem bír, a községből rendőri uton eltávolítandó.

4. §. A szoptatós dajkák, miután azok különféle időkben alkalmaztatnak, a csecsemő gyermek elválasztása előtt, helyeiket önkaratulag elnem hagyhatják, ha csak eltávolításuk orvosi szempontból nem rendeltetik el.

5. §. Oly természetű tárgyakat, melyekről feltételezhető a vevő, hogy azok a gazda által, a cseléd gondozására bízattak, a gazda azon bizonyítványa nélkül, hogy azok a cseléd-től megvehetők — a cselédektől megvenni tilos.

6. §. Az 1876. évi XIII. t. cz. 82. §-a értelmében jogosult cseléd szerzők jutalmazása egy-egy cseléd után a gazdától 50 krban, a cseléd-től pedig kivétel nélkül 20 krban állapítatik meg.

7. §. A cseléd-könyvek kiadása és azokról szerkesztett jegyzékek vezetése, — továbbá:

a) a gazda, vagy cseléd által a szolgálati szerződésnek felmondása, megszegése vagy nem teljesítéséből tett, nem különben a gazda, vagy cseléd mulasztásaira illetőleg a törvény áthágására vonatkozó panaszok feletti intézkedés;

b) a cseléd könyvek elbocsájtási bizonyítványok kiszolgáltatása, átvétele és őrzése körül felmerült hibák, vagy mulasztások megbüntetésére;

c) a munka adó és munkások és napszámok közötti vitás kérdések elintézése és a munkásoknak szerződészerű kötelességeik teljesítésére való sürgős intézkedések megtétele; és

d) a cseléd szerzők netaláni törvényt sértő cselekményeinek megbüntetésére, mely ügyekben az első foku bíraskodási jog, a törvény 115. §. a) pontja értelmében, a járási szolgál-

— Egy levél Szentendreynek ő nagyságának — szolt a pápaszemek Merkurius.

— Itt lakik — válaszolt az anyóka, miközben azt gondolta magában: hogy ez is ugyan ritka vendég nálunk, t. i. a levélhordót s levelet értette. Az öreg néne ezután fehér köténye zsebébe nyult, s abból három „sain“ krajczárt kivéve, leolvasta azt a levélhordó markába.

„Halhatatlanságra érdemes levélhordó! Légy áldot még maradékaidban is, hogy közbenjárásodra felnyilt e ház kapuja!“

Ne gondolja a szives olvasó, hogy ezt a szöveget leánykának valami titkos imádója szavalta legyen el, ki talán a levélhordó frakkja szárnyai alatt a kapu felnyitására — szerencsésen besuranhatott; e felkiáltás egyenesen tőlünk származik; t. i. a levélhordónak köszönhetően azt, hogy a még előttünk ismeretlen ház lakóit közelebből megismerhessük.

Kövessük ovatosan a csoszogó léptekkel befelé haladó anyókat.

— Egy levél jött a nagyasszonynak — szolt a szobába lépve, s átnyújtá azt Szentendreynek.

[Folyt. köv.]

A török nép szent könyve, a „Korán“-ról.*

Irta: Kovács Lajos.

(Folytatás.)

Mohamed korában javító hatását gyakorolta e tan, mert míg követőit egyrésztől rémités ál-

bíró hatásköréhez tartozik, az 1876-ik évi 13. t. cz. 121. §-a értelmében, Homonna, Varannó, Nagymihály, Gálszécs, Király-Helmecz, S.-a.-Ujhely, Sároskis- és Nagypatak, Tolcsva, O.-Liszka, E.-Bénye, Tokaj, Tarczai, Tály, Mád, Szerencs, Terebes, B.-Keresztur, Sztrópkó városok és a megye területén létező nagyközségekben és határaikban lakó gazdák, szolgálatban lévő cselédek és mezei munkásokra nézve, az illető községi előjáróságokra bízatik.

8. §. Az elősorolt községi előjáróságok által hozott határozatok a törvény 116. §-ban meghatározott másod foku hatósághoz fellebbezhetők.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1876. évi december-hó 14-én tartott rendkívüli bizottsági közgyűlésben.

Jegyzette s kiadta:

VICZMÁNDY ÖDÖN,
Zemplénmegye főjegyzője.

HÉTRŐL-HÉTRE.

(Hír és vegyes rovat.)

Gerőfy Andor szintársulata f. hó 22-én városunkba érkezett s előadásainak sorozatát szombaton, „Girofle-Girofla“ vig operettel meg is nyitotta. Nagyobb és jobban szervezett szintársulat rég volt ennél a Sátorhegy-tövében, mely april elejétől néhány első rendű férfi- és nő taggal még szaporodni is fog. A szintársulattal tehát, mely hivatalos a fővárosi kényesebb igényeket is kielégíteni, — megvolnánk rangosan, hanem, hogy a társulat miként lesz a pártolással megelégedve, arra nézve az eddigi pár előadás gyér közönsége nagyon is kedvezőtlen kilátást nyújt. Valóban megfoghatatlan előttünk, s nem tudjuk eltalálni okát azon rendkívüli közönynek, mely nálunk darab idő óta lábra kapott a társadalom minden osztályánál, amelyből fölbresztetni — úgy látszik — a hazafias czélok sem bírnak elég erővel többé. Még is csak mélyen elszomorító dolog az: hogy egy oly város, mely székhelye a megye, kir. törvényszék, adó, illeték kiszabási sat. hivataloknak; kaszinója, terménytözsége, dalárdája, tüzoltó-egylete és 4 mondó: négy pénztintézete van, s nincsen benne száz család, mely az intelligens névhez méltóan, a közművelődés érdekében áldozatkészségének rövid időre kitartható jelét adná. Mondják: rendkívüli nehéz viszonyok között élünk, s a megtakarítást be kell hoznunk a szellemiek kárával is. Ha úgy volna! — akkor e minden tekintetben meddő időszak egy

tal igyekezett elrettenteni a büntől; másrésztől egy új, szebb élet reménye által a hívőket az erény útjára vezerte. Ez a tan, mely a rajongóan vallásos kedélyű dél-keleti népeknél termékeny talajra talált; s azon hit, mely e földi életet egy rövid vándorlásnak tekinti, hívőnek komoly nyugodt kebelét, s az életviharai közt megállani tudó szilárd lelkiületet szerzett. Annak hite, hogy az élet csak kezdete azon boldogságnak, mely reá vár; oly édes érzélemmel tölti el má is a mohamedán lelkét, mely által mintegy vágyakozik cyprusal beültetett, madaraktól hangos sirkertjébe nyugodni. Ebből magyarázható ki, hogy a török nép halottjaitól nem idegenkedik, kertjében temeti el azt, hogy közel legyen hozzá, irigylis sorsukat, mert már ők boldogok. Ebből magyarázható ki, hogy a haláltól nem fél; ebből hősies jelleme!

Mint „irodalmi“ műről a következőket tartom szükségesnek a „Korán“-ról szólani:

A történészek véleménye szerint a „Korán“ Mohamed írta arab nyelven, versekben; s az utána következő kaliffák összeállították azt. Mohamed ugya azt állítja, hogy Gábrriel angyal által küldötte neki az Isten, az Ilium vagy hetedik égből. Annyi bizonyos, hogy ő e könyvnek legnagyobb részét saját eszme világából s némely hagyományos iratokból szerkesztette össze, a vallásos költemények szép leplebe öltöztetve. Száztizennégy fejezetben szépen zengi ő Isten abszolút egységét és saját hitelveit. Zengzetes nyelv, ragyogó irány s szép hasonlatok főbb jellemvonásai a „Korán“-nak. Ezen, minegy négy száz lapra terjedő művön, az Isten egysége vezérfonalként húzódik keresztül. Isten nevével kezd minden fejezetét, s ismétli nevét mintegy négy ezerszer az egész könyvben. Rövid szakgatott mondatokban önti képes kifejezéseit; minden mesterkéltséget mellőzve használja hasonlatait. Sok ismétlés fordul elő benne, de ez,

szébb jövő zálogául szolgál. De a midő megtakarítás frázis és divatos szójárás csupán, melyet realizálni éppenséggel nem tudunk, nem akarunk; midőn a kapaszkodó fényűzés nap-nap mellett új és megiepő jelenségeivel tákosunk: akkor nem az anyagi szegénység sorvadás láza tesz erőtlenné, de más valami, melynek koldusbot, még vagyonnak, kincsek mondhatók. Jelen soraink egyáltalában nem érinthetik azokat kik jó és rossz időben egyaránt buzgó hivei voltak mindannak, a mi jó, szép és hazafias, de igaz azokat akik sohasem voltak és úgy látszik nem akarnak lenni, kik a jogok megkövetelésénél sorban tartják kalapjukat, de ha kötelesség teljesítés avagy áldozatkészségről van szó, úgy elbuzog egymás háta megé: hogy keresve sem akadhat rájuk. — nem a mostani speczialis eset mondhat tollunkba e keserűségeket, hiszen akkor még várt szeszélyének tarthatnánk a kiáltó meddőse, de mivel azt mindig egy és ugyanazon formában nyilatkozó rendszernek látjuk, mely logikai következetességei halad kimért, azonban kevésbé teljes pályáján. Legközelebb Remmert Mártha el szegénységi bizonyítványunkat: hogy azt a lánagnak bemutatva, kieszközölje részünkre a sajnálatát. Mig Kassán, Ungvárt, Szatmáron, Szigeten zsufolt házak előtt kellett ismételnie gyógy művészetét, addig nálunk minden előlegannoncirozás mellett is 49 főből álló közönség gyönyörködhetett. Ez alkalommal meg kellett szólnunk arról: hogy művésztünk hiányzik, legalább is anyira elernyed, hogy maga Beethoven vagy Paganini sem volna képes felcsiklandozni, de határozottan meggyőződünk arról, hogy városunknak fiatalsága nincs, anélkül pedig élet, pezsgés semmiféle irányban sem képzelhető. S ha a mai intellektualis viszonyok között hiányzik az, bizonyosan hiányozni fog a jövőben is, úgy hogy a fájó kétség hangján méltán kiálthatunk fel a lángelőkű költővel:

„Lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága?
Avagy virág vagy te hazám ifjusága?
Jaj az olyan kertnek!...“

Jól tudjuk: hogy e soroknak kevés fogantatója lesz, de mint városunkban mai napság a sajtóélet ményesei, kell, hogy buzditólag, s ha szükséges kell: hogy erősebb hangon is szóljunk fel; e megköveteli tőlünk elfoglalt álláspontunk, meg jövő, melynek a múltért felelősséggel tartozunk. Mindamellelt hisszük: hogy jobbainknak erős tömörülése kedvezőbb színben fogja feltüntetni városunkat a buzgó igazgató és derék tagjai előtt mint aminőben azt eddig látták, s a bérletnél fog tűnni: hogy vannak még itt — habár kevesek is — kiket maró gunnyal arisztokratáknak szeretnek nevezni, mert hazafias önbecsület bírván, érik fölényüket a kosmopolitikus irányzattal szemben, s kik, ha gazdagok és a lamode pénzembereknek nem is mondhatók, de szerény anyagi viszonyai

nyilván annak tudható be, hogy Mohamed iratai pálmalevelek, nyirfa hélyak, egyes fa s kőtáblákon hagyogatta el. S hogy kezdetben ezeket nem tartották egyénekné, mint költeménynek, kiteszk a „Korán“ eme szavaiból: „némelyek így szólnak, a „Korán“ csak egy tömeg zavart ábrándokat foglal magában; valóban Mohamed költötte azt, mert hiszen ő egy költő.“ (21. f.) Ő ily felvilágosítást ad egy helyen: „a „Korán“ egy irás, melynek versei világosan magyarázhatók; egy arab „Korán“ a józan emberek tanítására.“ (56. f.) Majd neheztelően szól: „mi az oka, hogy intéseitől még is elfordulnak gyáva szamarakként, melyek elfutnak az oroszán elől?“ Ezen kifejezésen nem kell azonban megütköznünk, mert bár nekünk ez egy kevésbé tulzott hasonlítás, de a keleti irodalom termékei közt nem egy fordul elő, sőt az ilyen irányok főkéllékét képviseli.

Mind irodalmi, mind erkölcsstani szempontból a következő aranymondatok szemelhetők ki a „Korán“-ból: „nem abban áll az igazság, hogy arcotokat kelet vagy nyugot felé fordítjátok, hanem igazságos az, ki hisz Istenben, ki szeretettel ad vagyónából rokonainak, árvák, szegények, zarándokoknak, általában mindenkinek, ki azért eszed, ki alamizsnákat oszt, a kötött szerződéseket szorosan megtartja, ki a nyomort, szerencsétlenséget türelemmel elszenvedi; ez az igazságos és istenfélő.“ (2. f.) Egy másik pont így hangzik: „Ne tegyetek senkinek igazságtalanságot s veletek sem történik az. Ha valamely adósnak nehezen esik a fizetés, várjatok, míg könnyebb nem leend neki. Ha azonban alamizsna gyanánt elengeditek, annál jobb rátok nézve.“ (2. f.)

(Folytatása következik.)

mellett; mégis csak szellemi háztartással is bírnak.

A megyei kör- és községi orvosok fiztésének megállapítása tárgyában a közelebbi bizottsági közgyűlésben elhatározott: hogy valamennyi községi és körorvosnak egyes rendelési és látogatási díjai megessze egyöntetűleg állapítsanak meg a következő díj szabvány szerint, és pedig: minden egyes rendelésért, ha a beteg az orvoshoz a kár házában, a kár vidéken maga jön 20 kr; minden egyes látogatásért, mit az orvos a betegnél meghívás folytán tesz, akár lakhelyéről vidékre való távozásért fáradsági és idővesztési kárpótlásul, mért földenként 30 kr. A távolságot, az orvos lakhelyétől a köréhez tartozó többi községekbe, s az ezen távolságnak a mértföldenkinti 30 krnyi díj szerinti kiszámítását egyszer mindenkorra a megyei főmérnökök eszközöljék, mely kiszámítás után az alispán által jóváhagyva, a körorvossal és községekkel alkalmazkodás végett közöltetni fog. A községi és körorvosok rendes évi fiztésére nézve pedig tekintettel arra, hogy városokban, hol különben is laknak orvosok, könnyebben fog akadni pályázók, az egyes körorvosi állásokra: de tekintettel a városokbani lakás több előnyére, csakugyan olcsóbban is teljesítheti a körorvosi tisztet, általános elvül elfogadtatt: hogy azon körorvosok fizetése kikjárás központot képező vagy egyébként nagyobb városban fognak lakni 400 frt — azoké pedig, kik vidékre kerülnek 500 frtban állapítsák meg. Kivételt S.-a.-Ujhely város képez, mely a törvény értelmében maga orvost tartani köteleztetvén, azt 300 frttal javadalmazza. Hasonlóképen Tokaj nagy község, mely akár azon esetben, ha egy maga akar külön községi orvost tartani, akár pedig a fent idézett decemberi — közgyűlési — határozat értelmében B.-Kereszturral egyesítve marad, csak 300 frtot fizessen. Azon esetben, ha Tokaj saját községi orvos tartására önként vállalkozik, addig míg B.-Keresztur vagy önállalag községi orvost fogad, mire hajlandóság mutatkozik — vagy más körhöz csoportosítható lesz, ott a községi orvos teendő a törvény értelmében a járás-orvos végzendő. A fenti elvek szerint a községi és körorvosi rendes évi fizetések a következőleg állapították meg: I. Tokaji járás: 1. Tokaj B.-Kereszturral vagy egyedül 300 frt. 2. Tarczal, az eddig is a község által önként fizetett 400 frt. 3. Erdőbénye Liskai kör 400 frt. 4. Tolcsvai kör 400 frt. II. Szerencsi járás: 1. Tályai kör 400 frt. 2. Maádi 400 frt. 3. Szerencsi kör 400 frt. 4. Gesztelyi kör 500 frt. 5. T.-Lucz Girincsi 500 frt. III. S.-a.-Ujhelyi járás: 1. S.-a.-Ujhelyi 300 frt. 2. Borsi-, Czeke-, Ujlaktaki 500 frt. 3. Legenye-Lasztócz 500 frt. 4. S.-pataki 400 frt. IV. Bodrogközi járásban: 1. Kir. Helmeczi kör 400 frt. 2. Agárd-Tárkány 500 frt. 3. Czigánd-Kövesd 500 frt. V. Gál-szécsi járásban: 1. Gál-szécsi kör 400 frt. 2. Terebesi kör 400 frt. 3. Pelejteí kör 500 frt. VI. Nagymihályi járás: 1. Málcza kör 500 frt. 2. Vásárhelyi kör 500 frt. 3. Nagymihályi kör 400 frt. VII. és VIII. Varannói és sztróp-kői járás: 1. Varannói csoport 400 frt. 2. Sztróp-kői csoport 400 frt. 3. Dobrai csoport 500 frt. 4. Agyagos Csicsóka kör 500 frt. IX. Homonnai járásban: 1. Homonnai csoport 400 frt. 2. Szinnai csoport 500 frt. 3. Sztakcsini csoport 500 frt. 4. Mezőlaborci csoport 500 frt. 5. Papinai csoport 500 frt. Mely megyei határozatnak és az 1876. XIV. t. cz. 144. §. az alispánra ruházott kötelesegeknek sürgős végrehajtásával a főorvos közreműködésével, — az alispán bizatik meg.

— A folyó hó 22-én tartott városi képviselői ülésben a városi képviselő testület virilisei következőkben állapították meg: Dókus József, Nyomárkay József, Nyomárkay Károly, Füzesséry Sándor, Láczy Elek, Weinberger Jakab, Évva András, Dr. Ganzler Alajos, Hornyay Ferencz orvos, Pintér Ferencz, Bessenyei Gábor, Mezössy Menyhért, id. Farkas Lajos, Rácz Bertalan, Dr. Láczy László, Horváth Endre orvos, Stépan Mihály, Demjén Ágoston, Horváth Mihály és Hlavathy János. — A választottak közül kisorsoltattak: Bajusz József, id. Farkas Lajos, Károlyi János és Kornstein Ignátz az első; Pintér Ferencz, Dr. Schön Vilmos és Stenczel Dániel a második; Weisz Lajos, Palásthy János és Siska András a harmadik választó körületből. Az új választás április 3-ikára tüzetett ki; választási elnökökül megválasztottak: az első körületben: id. Farkas Lajos rendes, Láczy Elek pót; a II-ikban: Nyomárkay József rendes, Magdsár Imre pót; a III-ikban: Hlavathy János rendes, Jelenek Ádám pót elnököknek. — Az igazoló bizottság, a szolgabíró elnökle alatt Mezössy Menyhért, Jelenek Ádám, Stenczel Dániel, Szöllösi Bernáth rendes, Fejes István és Reichard Mór póttagokból alakított meg.

Beküldetett. T. szerkesztő ur! Bizonyára tudomásával bir annak, miszerint városunkban a községi orvosi állás elnyerhetéseért a pályázók oly mérvű korteskedési mozgalmat indítottak, mintha csak az egyesült államok elnöki székének betöltéséről volna szó. Eltekintve az élelmességtől, — mely itt is ép ugy érvényesíti magát, mint bármely üzleti dologban, — lehetetlen egy pár oly kortes fogás ellen nyilvánosan föl nem szólalnom, mely már nem taktika, de valóságos rossz akaratból terjesztetik egyik közszeretben álló és pályázó orvosunk, dr. Deutsch rovására: amenyiben polgártársaink bizalmát az által igyekeznek lehíteni: hogy „ő nem szándékszik fellépni, miután kedvezőbb állást nyervén, a városból véleg elköltözik.“ Ez irányzatosan terjesztett álhirrel szemben ki kell jelentenem, hogy a t. orvos ur nem gondolt még eddig városunk elhagyására, s azon nyugalommal megy a választás elé, mely csak önzéretes és kötelességüket jó és rossz időkben egyaránt betöltött férfiak tulajdona. K.

Sárospatakról írják lapunknak: A sárospataki ifjuság is megünnepelte márczius tizenötödikének emlék ünnepét. Illő volt. Tennie kellett különösen most, midőn a haza függetlenségének eszméje aluvó félben van.

Jól tudjuk mindnyájan, hogy szomorú napokat élünk. Keletről veszély fenyeget. Nyugotról pedig a mi kedves szomszédunk utolsó falat kenyerünkre is ácsingózik. Ily körülmények között szent kötelessége az ifjuságnak életjelt adni magáról, hadd lássa a világ, hogy él még szívünkben az 1848. emléke.

Ekként gondolkozva ülte meg a sárospataki ifjuság márczius 15-ikének emlék ünnepét. Az ünnepély lefolyása a következő: Reggeli 8 órakor isteni tisztelet, amidőn városunk derek lelkésze Terhes Barna egy alkalomszerű imát mond. Jól esett hallanunk e kenetteljes buzgó imát. Az ünnepély méltóságának megfelelő volt az. Szív és lélekemelő. Az igaz hazafi fájdalmas, borongó visszaemlékezése a multra, de egyszersmind a valóság megnyugtató, biztató szövege a jövőre nézve; kár, hogy a nagyérdemű városi közönség közül olyan kevesen tartották érdemesnek meghallgatni.

Délután következett a jogászegylet által rendezett ünnepély, az iskolai zenebanda és az ének-kar közreműködésével. Közfgyelmet s általános tetszést aratott ez alkalommal a serdülő zenekar. Jól és ügyesen játszott. Ugy latszik, hogy szakértő és tapintatos művész a vezetője. Majd Kun Dániel joghallgató tartott egy nagyobb szabású felolvasást ily czim alatt: „Visszaemlékezés márczius tizenötödikére.“ Érdekesen és sikerülten vázolta a 29 éve történt eseményeket. Mig Baksay János és Orbán József színtén joghallgató urak egy-egy költeményt szavaltak el.

Ez a rövid száraz statistikája a délutáni eseményeknek. De ezzel mig nincs vége mindennek. Estvére volt kitűzve az ének-kar által rendezett hangverseny. Fájdalom nem sikerült úgy mint más-kor. A szereplők ugyan dicséretes sikerrel végezték feladatukat. Hanem a publikum!?! Az bizony nem volt valami imposans. A délutáni ünnepélyen még zsufova volt a főiskola imaterme, este már a felényi városház terme sem tölt meg. No de még így is meglett volna a jókedv. Felmelegített volna mindenkit azaz öntudat, hogy a magyar nemzetnek is van egy napja, melyre örömeiben és bujában édes a visszaemlékezés. De hát nem volt kredencz. Nem lehetett nyilatkozni a kitörő lelkesedésnek; és pedig a birót helyettesítő főjegyző szükkeblősége folytán, ki e célra át nem engedte a termeket.

Távrolról sem a magam érdekében beszélek, hanem a megsértett és rászédett ének-kar nevében, a főiskolai ifjuság érdekében. Elis várjuk a városi tanácstól, hogy megadja az elégtételt. És most bevégzem rövid tudósításomat azon öszinte, s szívből jött figyelemzetéssel: örizzük meg hiven a márczius tizenötödike emlékét.

Egy akadémia polgár.

Színház. Geröfy társulata e hó 24-én tartotta első előadását. Színre hozta „Girofle-Girofla“ című operette-et. Kevés tartalommal, belértékkel, mint valamennyi operette; szép zenével, — de nem mint valamennyi. Különböznök vannak benne jó alakok, itt-ott kedélyesség, s a mai napság annyira tetsző — kétértelműség. Zenéje sok helyütt igen szép, a terceette-ek, duette-ek, az első felvonás finaléja kitűnőek, mely alkalmakkor a szereplők miudannyiszor élénk tapsokban részesültek — és méltán. Ez előadás után következtetve, a társulat operette-ekre jól van szervezve. Geröfynek nem nagy, de kellemes, hajlékony, szép coloraturájú

hangja s könnyed megnyerő játéka van, melyben még most nem akarjuk jelezni azon kicsiny, de a figyelmesebb néző előtt mégis szembeszökő árnyat, mit talán a koullissák közé festett freskók idézhetnek elő. — Balogh Árpád színtén nem magas, de hajlékony; szép jó tenor hanggal rendelkezik Dobocsányinak ugy előadása, mint alakítása kifogástalan volt. Az igazi jó komikum a túlzástól ment szokott lenni. Megnyerte a közönség tetszését. A kar összhangzatosan, betanítva működött. Még nem tudhatjuk, mit várhatunk a társulattól, a drámai, mint valódi színművészeti téren; hanem jót várni — az első operette — előadás is feljogosított, s ebből is következtethetjük, hogy a Geröfyhez hasonló complet társulat már régóta nem volt körünkben, s hisszük is, hogy közönségünk be fogja látni, hogy egy tevékeny solid igazgató méltánylatra érdemes.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BORÚTH ELEMÉR.

Hirdetmény.

A „sárospataki bortermesztők egyesülete“ folyó 1877. évi április 3-ik napján, Sárospatak városa házában

közgyűlést

tartand, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívotnak.

T á r g y:

A liquidáló bizottságnak a végleges feloszlásra vonatkozó előterjesztése.

Sárospatak, 1877. márczius 19.

A liquidáló bizottság.

Közgyűlési meghívás.

A felső bodrog vízszabályozó társulat f. é. április hó 7-én Terebesen gróf Andrássy Aladár Ömsga elnökle alatt délelőtti 9 órakor tartandó közgyűlésére, az összes érdeklettek tisztelettel meghívom.

Kácsánd, márcz. 23. 1877.

Nyomárkay Hugó,
társ. igazgató.

Árverési hirdetmény.

Alólirott csödválasztmány részéről közhírré tétetik, miszerint — vagyonbukott Stern Adolf és Moreczki Mór csödtömegeihez tartozó két darab Robey & Comp féle gőzmozdony és cséplőgépek, szeszgyári összes felszerelés, malom épület, (bódé) két pár kova-malomkövel ellátott malom szerelvények, Zemplén megyebeli Nagymihály melletti L.-Volya helységben, e. f. 1877. áprlshó 10-ik és esetleg 11-ik napjain délelőtti 10 órakor nyilvános árverés utján készpénz fizetés mellett elfognak adatni.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1877. márcz. 1.

Stern Adolf és Moreczki Mór
csödválasztmánya.

7211.
tk. 1876. szám.**Árverési hirdmény.**

A sátoralja-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Weinberger Jakab sátoralja-ujhelyi lakosnak 11000 frt és 7000 frt tőke követelése s járuléka kielégíthetése végett a Bartosi Knesek Ferencz és Knesek Francziska tulajdonát képező örösi 175. számú telekjegyzőkönyvi nemesi birtok 17100 frt, a kis-kövesdi 31. 32. számú tjkönyvi nemesi birtok 21875 frt, — nagy-kövesdi 1. 34. és 233. számú tjkönyvi nemesi birtok 128465 frt, — és a nagy-kövesdi 3. 39. 42. 45. 47. 48. 103. 104. és kis-kövesdi 3. számú tjkönyvi curialis zsellérségi birtokjuttalék egyenkint 50 frt becsértékkel Nagy-Kövesd helységében az 1877. évi május 14-én mint első árverési határidőben, vagy szükség esetére 1877. évi június 18-án mindenkor reggeli órákor kezdve birói végrehajtási árverés útján eladatni fog; mire a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy bánatpénzül a becárnak 10%-tőlíjást kell letenni, hogy becáron alóli ajánlatok csak a 2-ik árverésen fogadtatnak el és hogy a többi árverési feltételek a telekkönyvi irodában vagy az árverés foganatosításával megbízott Fekete József kir. tvszéki bírónál addig is megtekinthetők.

Akik ezen javakra tulajdoni vagy más igényt avagy elsőbbségi jogot érvényesíthetnek vélnek, felhivatnak, hogy ebbeli kereseteiket jelen hirdménynek a hivatalos lapban közzétételétől számítva 15 nap alatt, habár külön értesítést nem kaptak is ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

A távollevő vagy ismeretlen tartózkodású jelzálogos hitelezőket, ha más megbízottat nem rendelnének a vételár felosztása alkalmával Pékáry Gyula helybeli ügyvéd mint gondnok fogja képviselni.

Kelt a sátoralja-ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnak 1877. febr. 17-án tartott üléséből.

Biringer,
kir. tvszéki jegyző.

Br. Fillenbaum,
kir. tvszéki elnök.

Pályázati hirdetés

Sátoralja-Ujhely város azon tiszti állomásairól, melyek az 1871. évi XVIII. t. cz. értelmében 1877. évi áprilishóban megtartandó tisztujításkor választás útján fognak betöltetni.

Sorszám	A betöltendő állomás czime	Évi fizetés
1	Város főbirája	500
2	Rendőr-kapitány mint albiró	400
3	Községi árvagyám. — első tanácsos	300
4	Két adóvégrehajtó tanácsos — működés idejére egy forint napi díjjal — fejenként	100
5	Két városi tanácsos egyenként	200
6	Városi pénztárnok — adószedő	500
7	Városi ügyész	400
8	Orvos — a megszabva lévő rendelési díjak élvezete mellett — a szegények ingyen ellátásával	300
9	Szallásmester és piacbíró	300
10	Csendbiztos	300
11	Városi gazda	300
12	Mérnök — a kövezeti munkálatok alatt 400 frt	200
13	Hegybíró	200

Felhivatnak mindazok, kik e fent érintett állomásokra pályázni óhajtanak, hogy ebbeli kérvényeiket f. évi áprilishó 3-ikáig a helybeli j. szolgabíró urhoz, beterjeszteni el ne mulasszák.

Kelt a városi képviselő-testület 1877. évi márcziushó 22-én tartott üléséből.

Kiadta

Kretovics József,
városi jegyző.

206. sz.

Árlejtési hirdmény.

A vallás és közoktatásügyi m. k. miniszter 1877. évi márcziushó 10-én 3571. sz. a. kelt rendelete folytán a tőke-terebesi községi iskola helyreállítására 6870 forint 73 kr. államsegély engedélyeztetett.

Ezen építmény vállalkozás utjánai biztosítása végett 1877. évi áprilishó 10-én délelőtt 10 órákor Sátoralja-Ujhelyben az alispáni hivatalban csak írásbeli zárt ajánlatok figyelembe vételével fog

bizottsági tárgyalás tartatni és a beérkezett írásbeli zárt ajánlatok a jelenlevők előtt nyilvánosan felbontatni.

Az építési költséget következő összegek jelzik:

1. Kőműves munkák összesen	2467 frt 66 kr.
2. Ács	3673 " 25 "
3. Asztalos	43 " 50 "
4. Kovács	35 " — "
5. Bádógos	452 " 72 "
6. Üveges	48 " 60 "
7. Különféle	20 " — "
8. A meszelés és burkolatra	130 " — "

Összesen 6870 frt 73 kr.

A tervek, költségvetés, épületi leírás és építési feltételek 1877. évi márcziushó 17-ikétől fogva áprili 9-ikéig Sátoralja-Ujhely Kazinczy-utca 511 sz. a. helyen megtekinthetők és ugyanott átvehetők az írásbeli zártajánlati minták is.

Felhivatnak a vállalkozni szándékozók, miszerint a fentkített napon és órában az előírányzott építési költség után számítandó 5%-tőli bánatpénzzel ellátva, a kitűzött helyen vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig jogérvényes írásbeli zárt ajánlatukat az 5%-tőli bánatpénznek melléklése mellett az építési munkálatok biztosításával felruházott alólírt bizottmányhoz az árlejtési és építési feltételekben kikötött határidőig küldjék be.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1877. márcziushó 17.

Zemplénmegye kir. tanfelügyelősege.

Hirdmény.

Berhelyi Ödön ur tulajdonát képező — Kereszten — Ungmegyében, Ungvártól mintegy 3/4 órányira egy 800 holdnyi szántóföld s legelőből álló tagosított birtok f. évi októberhó elsejétől több évekre — jutányos feltételek mellett — haszonbérbe adandó.

Értekezhetni S.-a.-Ujhelyben: Ambrózy Nándor ügyvéd, — Ungváron: Ambrózy Antal — s Beregszászban: Berhelyi Ödön úrnál.

TUDÓSÍTÁS.

Ezennel van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, miszerint eddigi 6000 kötetből álló kölcsönkönyvtáramat nem csak az összes, az újabb időben megjelent regényekkel bővítettem, hanem a volt hiányokat is tökéletesen pótoltam.

A régi kölcsönkönyvtári jegyzékem újabb kiegészítő része most van sajtó alatt, és elkészülése után, minden t. olvasómnak egy példánnyal i n g y e n szolgállok.

S.-a.-Ujhely, 1877. márczius 25-én.

Teljes tisztelettel

Lóvy Adolf,

könyvkereskedés és kölcsönkönyvtár.